شي جينپيڭ يسپانيانىڭ باس ٴۋازىرى سانچەسپەن تەلەفوندا سويلەستى

شينحۋا اگەنتتىگىنىڭ 3 ـ ايدىڭ 17 ـ كۇنى بەيجيڭنەن بەرگەن حابارى. مەملەكەت ٴتوراعاسى شي جينپيڭ 3 ـ ايدىڭ 17 ـ كۇنى كەشتە ۇسىنىس بويىنشا يسپانيانىڭ باس ٴۋازىرى سانچەسپەن تەلەفوندا سويلەستى.

شي جينپيڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: جۋىقتان بەرى يسپانيادا جاڭا تيپتى ايدارشا ۆيرۋس وكپە قابىنۋ ىندەتىنىڭ ٴورشۋ جاعدايى جارىققا شىقتى، مەن جۇڭگو ۇكىمەتى مەن جۇڭگو حالقى اتىنان يسپانيا ۇكىمەتى مەن حالقىنا شىنايى حال سۇرايمىن.

شي جينپيڭ بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: بۇكىل ەل بويىنشا جوعارىدان تومەنگە دەيىن قاجىرلى قۇلشىنۋدىڭ ارقاسىندا، جۇڭگو جاقتىڭ ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ شارالارى بەلسەندى ونىمدىلىككە قول جەتكىزىپ، ەڭ ماشاقاتتى، ەڭ جاپالى كەزەڭنەن ٴوتتى. قازىر ىندەت كوپ ەلدە، كوپ جەردە تۇتىلۋدا، جۇڭگو جاق ٴار ەلمەن حالىقارالىق سەلبەستىك ورىستەتۋدى قالايدى ٴارى مۇمكىندىگى كەلگەنشە كومەك كورسەتەدى. حالىقارالىق قوعامنىڭ تىزە قوسا وتىرىپ قاتەردى ورايعا اينالدىرۋعا قۇلشىنىپ، اشىق سەلبەستىك جاساۋ ٴىس جۇزىندىك ارەكەتىمەن ىندەت سوققىسىنا قارسى تۇرىپ، حالىقارالىق دەنساۋلىق ساقتاۋ حاۋىپسىزدىگىن بىرگە قورعاۋىن ٴۇمىت ەتەمىن.

شي جينپيڭ بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: جۇڭگو جاق يسپانيا ۇكىمەتى قولدانعان ىندەتكە قارسى اتتانۋ شارالارىن قولدايدى، يسپانيا كەزەكتە ٴدوپ كەلگەن قاتاڭ جاعدايدى تۇسىنەدى، يسپانيانىڭ ٴزارۋ دىستەرىنە كوڭىل ٴبولىپ، مۇمكىندىكتىڭ بارىنشا قولداۋ كورسەتىپ جانە كومەكتەسىپ، ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ جانە ەمدەۋ تاجىريبەلەرىن ورتاق پايدالانىپ، جۇڭگو مەن يسپانيا ەلدەرى حالىقتارىنىڭ سالاماتتىعى، ىرىس ـ قۇتى جانە بۇكىل الەمنىڭ الەۋمەتتىك دەنساۋلىق ساقتاۋ حاۋىپسىزدىگى ٴۇشىن ۇلەس قوسۋدى قالايدى. ىندەتتەن كەيىن، ەكى جاق كەڭ سالاداعى اۋىس ـ كۇيىستى، سەلبەستىكتى جەدەل ىلگەرىلەتۋى قاجەت. جۇڭگو جاق يسپانيانىڭ ساپالى ەرەكشە ونىمدەرىن يمپورت ەتۋدى ۇزدىكسىز كەڭەيتۋدى قالايدى. "جاۋىن ـ شاشىننان كەيىن كۇن كۇلىمدەپ شىعادى"، ىندەتكە بىرگە قارسى اتتانۋ سىناعىن باستان كەشىرگەن جۇڭگو مەن يسپانيا دوستىعىنىڭ ٴتىپتى دە بەكەمدەلەتىندىگىنە، ەكى ەل قارىم ـ قاتىناسىنىڭ اناعۇرلىم نۇرلى بولاشاقتى قارسى الاتىندىعىنا سەنەمىن.

سانچەس مىنالاردى ٴبىلدىردى: يسپانيا مەن جۇڭگو بۇرىننان ٴوزارا قولداۋ كورسەتىپ، ٴوزارا قارايلاسىپ كەلەدى، بۇل ىندەتكە بىرگە قارسى اتتانۋ بارىسىندا تولىق ايگىلەندى. كەزەكتە يسپانيادا ىندەت جاعدايى اۋىر، جۇڭگو جاقتىڭ يسپانيانى شۇعىل قاجەتتى ەمدەۋ زاتتىق ماتەريالدارىمەن دەر كەزىندە قامداۋى يسپانيا حالقىنا دەگەن دوستىق سۇيىسپەنشىلىگىن تولىق ايگىلەدى، يسپانيا حالقى بۇعان شىنايى العىس ايتادى. يسپانيا ۇكىمەتى يسپانياعا قونىستانعان جۇڭگو ازاماتتارىنىڭ سالاماتتىعىن، حاۋىپسىزدىگىن بار كۇشىن سالا ويداعىداي قورعايدى. ىندەت حالىقارالىق قوعام ٴدوپ كەلگەن ورتاق سىن ـ سايىس، ٴار ەل كۇش بىرىكتىرىپ توتەپ بەرۋى قاجەت. يسپانيا جۇڭگو جاقتىڭ اشىق پوزيتسيا ۇستانىپ، حالىقارالىق سەلبەستىكتى جەبەگەندىگىن القايدى، جۇڭگو جاقپەن ٴار سالاداعى اۋىس ـ كۇيىستى، سەلبەستىكتى كۇشەيتۋدى قالايدى. ىندەتتەن كەيىن ەكى ەل قارىم ـ قاتىناسىنىڭ اناعۇرلىم داميتىندىعىنا سەنەمىن. ۇلى جۇڭگو حالقىنىڭ ساۋ ـ سالامات، امان ـ ەسەن بولۋىن تىلەيمىن!

شي جينپيڭ پاكيستاننىڭ زۇڭتۇڭى الۆيمەن كەڭەستى

(باسى 1 ـ بەتتە)

بۇل رەت تاعى جۇڭگوعا ارنايى ساپارلاي كەلىپ، جۇڭگو جاققا باتىل قولداۋ ٴبىلدىردى. پاكيستان ۇكىمەتى مەن قوعامىنداعى ٴار سالا وزدەرىندەگى بارىن ارناپ، جۇڭگو جاققا ىندەتتەن ساقتانۋ زاتتىق ماتەريالدارىن جىلدام اتتاندى، جۇڭگو جاق بۇعان شىنايى العىس ايتادى. شىندىق جۇڭگو ـ پاكيستان ەكى ەل جاپا ـ ماشاقاتتى بىرگە وتكەرگەن ناعىز دوس، زەينەت پەن بەينەتتە بىرگە بولاتىن جاقسى باۋىرلاس ەكەندىگىن تاعى ٴبىر رەت دالەلدەدى. جۇڭگو مەن پاكيستاننىڭ ەرەكشە دوستىعى تاريحتىڭ تالعامى، ەكى ەل حالقىنىڭ جۇرەگىنە تەرەڭ تامىر تارتقان.

شي جينپيڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: كەزەكتە ىندەت بۇكىل الەمنىڭ كوپتەگەن جەرىندە تۇتىلۋدا. ٴار ەل قىندىقتى بىلەك بىرىكتىرە جەڭۋ، تىزە قوسا ىندەتكە قارسى اتتانۋى ٴتيىس. جۇڭگو جاق ادامزات تاعدىرلاس ورتاق تۇلعا ۇستانىمىنان باستان ـ اياق جازباي، اشىق، جاريالى، جاۋاپتى بولۋ پوزيتسياسىن نەگىزگە الىپ، ىندەت ينفورماتسياسىن دەر كەزىندە جاريالاپ، ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ، دياگنوز قويۋ ـ ەمدەۋ تاجىريبەلەرىن ورتاق پايدالاندى. جۇڭگو جاق ىندەتتىڭ دۇنيە جۇزىلىك كولەمدە تارالۋىنان، ورشۋىنەن ساقتانۋعا اناعۇرلىم كوپ ۇلەس قوسۋدى قالايدى، پاكيستان جاققا ۇزدىكسىز قولداۋ كورسەتەدى جانە كومەكتەسەدى.

شي جينپيڭ بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: جۇڭگو مەن پاكيستاننىڭ جالپى بارىستىق ستراتەگيالىق سەلبەستىك سەرىكتەستىك قارىم ـ قاتىناسىن ويداعىداي بەكەمدەۋ، ويداعىداي دامىتۋ ـــ ەكى ەل حالقىنىڭ ورتاق تىلەگى. ٴبىز پاكيستاننىڭ ىنتىماقتىلىعىن، ورنىقتىلىعىن، گۇلدەنگەندىگىن، قۋدىرەتتەنگەندىگىن قۋانا كورىپ وتىرمىز. حالىقارالىق جاعداي مەيلى قالاي وزگەرسىن، جۇڭگو باستان ـ اياق پاكيستانمەن باتىل ٴبىر جاقتا تۇرادى، جۇڭگو مەن پاكيستاننىڭ "ايىنماس" دوستىق سۇيىسپەنشىلىگىن تەرەڭدەتىپ، جۇڭگو ـ پاكيستان قارىم ـ قاتىناسىن ادامزاتتىڭ تاعدىرلاس ورتاق تۇلعاسىن بىرگە قۇرۋدىڭ تيپتىك ۇلگىسىنە اينالدىرىپ، ەكى ەل حالقىن اناعۇرلىم باقىتقا كەنەلتۋگە كۇش سالادى. جۇڭگو جاق پاكيستاننىڭ مەملەكەتتىك تاۋەلسىزدىگىن، يەلىك ۇقىعىن، تەرريتوريا تۇتاستىعىن قورعاۋىن ۇزدىكسىز قولدايدى، پاكيستاننىڭ ٴوز ەلىنىڭ مەملەكەت جاعدايىنا ۇيلەسەتىن دامۋ جولىمەن ٴجۇرۋىن قولدايدى. ەكى جاق باسشىلاردىڭ ۇنەمى ٴوزارا ساپاردا بولۋ جانە ديدارلاسۋ ٴداستۇرىن ساقتاپ، ٴتۇيىندى سالالار مەن ىسان سەلبەستىگىن بەلسەنە ىلگەرىلەتىپ، جۇڭگو ـ پاكيستان ەكونوميكالىق ٴدالىزىن "ٴبىر بەلدەۋ، ٴبىر جولدىڭ" جوعارى ساپالى دامۋىنىڭ ۇلگى كورسەتۋ ينجەنەرياسى ەتىپ قۇرىپ شىعۋ كەرەك. حالىقارالىق جانە وڭىرلىك ىستەردە تىلدەسۋدى، سەلبەسۋدى كۇشەيتىپ، دۇنيە ٴجۇزىنىڭ جانە ٴوڭىردىڭ بەيبىتشىلىگىن، ورنىقتىلىعىن، حاۋىپسىزدىگىن بىرگە قورعاۋ كەرەك. جۇڭگو جاق پاكيستان جاقتىڭ شەگىرتكە اپاتىن تىزگىندەۋىنە ۇزدىكسىز قولداۋ كورسەتۋدى قالايدى.

الۆي مىنالاردى ٴبىلدىردى: ٴتوراعا شي جينپيڭنىڭ پارمەندى باسشىلىعىندا، جۇڭگو ىندەتكە قارسى اتتانۋدا كەلەلى بەلسەندى ونىمدىلىككە قول جەتكىزدى، مەن پاكيستان ۇكىمەتى مەن حالقى اتىنان شىن جۇرەكتەن قۇتتىقتايمىن! اپات الدىندا، جۇڭگو كوممۋنيستىك پارتياسى مەن جۇڭگو ۇكىمەتى ەرەن باسشىلىق قابىلەتىن، قۋاتتى اتتانىسقا كەلتىرۋ كۇشىن ايگىلەدى، جۇڭگو حالقى ەل بىرلىگىنەن قامال تۇرعىزىپ، قۇربان بەرۋدەن قورىقپادى. جۇڭگو جاقتىڭ تاجىريبەسى، ٴادىسى باسقا ەلدەرگە ٴونىمدى ۇلگى كورسەتتى. ىندەتتەن كەيىن، جۇڭگونىڭ ٴتىپتى دە قۋاتتى بولاتىندىعىنا سەنەمىن. ٴىشىنارا كۇشتەردىڭ ىندەتتەن پايدالانىپ جۇڭگوعا "جالا جابۋعا" جانە جۇڭگونى وقشاۋلاۋعا ۇرىنعان قىلمىستارى جۇرت كوڭىلىنە جاقپايدى، ىسكە اسپايدى. پاكيستان مەن جۇڭگو جاپا ـ ماشاقاتتى بىرگە وتكەرگەن "ايىنماس" باۋىرلاس، ەكى ەل حالقىنىڭ دوستىق سۇيىسپەنشىلىگى تەرەڭ، ۋاقىت ۇزارعان سايىن بەكەمدەلە تۇسەدى. نەعۇرلىم قيىن ـ قىستاۋ ساتتەردە پاكيستان مەن جۇڭگونىڭ دوستىعى، ىنتىماعى سولعۇرلىم ايگىلەنە تۇسەدى. پاكيستان جاق جۇڭگو جاقتىڭ قولداۋى مەن كومەگىنە العىس ايتادى، جۇڭگومەن باتىل بىرگە بولىپ، ۋاقىتشا قيىندىقتاردى بىرگە جەڭۋدى قالايدى. پاكيستان جاق جۇڭگو جاقتىڭ وزەكتى مۇددەسىنە سايا اتىن ماسەلەلەردە جۇڭگو جاقتى بۇرىنعىداي قولدايدى، جۇڭگو جاقپەن ٴجيى بارىس ـ كەلىستى ساقتاپ، سەلبەستىكتى تەرەڭدەتىپ، پاكيستان ـ جۇڭگو ەكونوميكالىق ٴدالىزىن ويداعىداي قۇرۋدى قالايدى. پاكيستان جاق جۇڭگو جاقپەن لاڭكەستىككە قارسى تۇرۋ سەلبەستىگىن ۇزدىكسىز ىلگەرىلەتىپ، حالىقارادا ادىلدىكتى، تۋراشىلدىقتى بىرگە قورعايدى.

كەڭەستەن كەيىن، ەكى ەلدىڭ مەملەكەت باسشىلارى كوپ ٴتۇرلى ەكى جاقتى سەلبەستىك حۇجاتتارىنا قول قويۋعا بىرگە كۋا بولدى.

ەكى ەل جۇڭگو مەن پاكيستاننىڭ جالپى بارىستىق ستراتەگيالىق سەلبەستىك سەرىكتەستىك قارىم ـ قاتىناسىن تەرەڭدەتۋ جونىندەگى بىرلەسكەن مالىمدەمەنى بىرگە جاريالادى.

ۋاڭ ي، حې ليفىڭ قاتارلىلار كەڭەسكە قاتىناستى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

تابىستان پايدا ٴبولىسۋ سياقتى جاعدايلار جونىندە اڭگىمەلەستى. ول بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: اۋىل شارۋاشىلىعىنىڭ قامداۋ جاعىنداعى قۇرىلىم رەفورماسىن تەرەڭدەتىپ، قۇرىلىملى اۋىل شارۋاشىلىعىن جاقسى دامىتىپ، شارۋالاردىڭ كىرىسىن ٴونىمدى ارتتىرىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋعا دەم بەرۋ كەرەك.

ٴپايىزاۋات اۋدانىنداعى شاعىن، ۇساق كاسىپورىندار باقشاسى، اقتاۋ اۋدانى بارىن اۋىلىنداعى كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ سەحى، قاعىلىق اۋدانىنداعى جاڭعاق تولايىم ساۋدا بازارى سياقتى جەرلەردە، چىن چۋانگو كيىم تىگۋ، ازىق ـ تۇلىك ٴوندىرۋ، ەرەكشە جەمىستەردى وڭدەۋ ـ ٴوندىرۋ سەحتارىنا كەلىپ، سول جەردە، جاقىن ماڭدا جۇمىستانعان كەدەي بۇقارامەن جانە كاسىپورىنداردىڭ جاۋاپتىلارىمەن كىرىس تۋرالى اڭگىمەلەسىپ، كەدەيلىكتەن ارىلۋدى تىلگە تيەك ەتىپ، دامۋدى جوسپارلادى. ول بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: كەدەي حالىق تەك جۇمىستانعاندا عانا، كەدەيلىكتەن ارىلتۋدى قامتاماسىز ەتۋگە بولادى. كاسىپ سالاسى ارقىلى كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋدى قاجىماي ـ تالماي ويداعىداي يگەرۋگە تاباندى بولىپ، اۋىل شارۋاشىلىعى ونىمدەرىن جىڭىشكەلەي ماڭەرلەۋ كاسىبىن بەلسەنە دامىتىپ، اۋىل شارۋاشىلىعىنداعى باستاماشى كاسىپورىنداردى كۇش سالا جەتىلدىرىپ، "قان جاساۋ" فۋنكتسياسىن ۇزدىكسىز كۇشەيتىپ، كەدەي بۇقارانى جۇمىسقا قابىلداپ كىرىستەرىن ارتتىرىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۋدىڭ جەتىستىكتەرىن بەكەمدەپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۋ ساپاسىن جوعارىلاتۋ كەرەك.

چىن چۋانگو ارناۋلى تاقىرىپتا شايقاسقا قاداعالاۋ جۇرگىزۋ، قۋزاپ جەتەكشىلىك ەتۋ بارىسىندا بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: "ٴتورت تانىمدى" كۇشەيتىپ، "ٴتورت سەنىمدى" بەكەمدەپ، "ەكىنى قورعاۋدى" ورىنداپ، شي جينپيڭ جولداستى ۇيتقى ەتكەن پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ شەشىمدەرىن، ورنالاستىرۋلارىن بۇلجىتپاي دايەكتىلەندىرىپ، تياناقتاندىرىپ، تۇتاس جىلداعى ەكونوميكالىق، قوعامدىق دامۋدىڭ نىسانالارىن، مىندەتتەرىن جاپپاي ورىنداۋعا بۇلجىماستان تاباندى بولىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ شايقاسىنىڭ جەڭىسىنە جاپپاي قول جەتكىزۋگە، جاپپاي دوڭگەلەك داۋلەتتى قوعام ورناتۋدىڭ شەشۋشى جەڭىسىنە جەتۋگە بۇلجىماستان تاباندى بولىپ، قوعامدىق كەلەلى جاعدايدىڭ جاراسىمدىلىعىن، ورنىقتىلىعىن بۇلجىماستان ساقتاپ، كۇش بىرىكتىرىپ قامال الىپ، قايسارلىقپەن شايقاس جۇرگىزىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋدىڭ نىسانالارىن، مىندەتتەرىن جوعارى ساپامەن ورىنداۋ كەرەك. قامال الۋ بەكىمىن ونان ارى نىعايتۋ كەرەك. قامال الۋدا، ٴسوزسىز، جەڭىسكە جەتۋ سەنىمىن جانە ىنتىم قايراتقا كەلۋ بەكىمىن نىعايتىپ، قيىندىقتى ەڭسەرە ورگە ۇمتىلىپ، قامال الىپ قيىنشىلىقتاردى جەڭىپ، اسقاق جىگەرمەن، كوكىرەك كەرنەگەن ىستىق ىنتامەن، تاسقىنداعان قايراتپەن كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ مىندەتىنىڭ دەر كەزىندە ورىندالۋىنا شىنايى كەپىلدىك ەتۋ كەرەك. قامال الۋ ولشەمىن ونان ارى ٴدال يگەرۋ كەرەك. "ەكىدەن تارىقتىرماۋ، ٴۇشتى قامتاماسىز ەتۋمەن" تىعىز بايلانىستىرىپ، قالعان كەدەي حالىققا قاراتا، ولشەمدى تومەندەتۋدەن باتىل ساقتانىپ، كەدەيلىكتەن جالعان ارىلتۋدان، ساندى مالىمەتتىك كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان اۋلاق بولۋ؛ كەدەيلىكتەن ارىلعاندار جونىندە، بەكەمدەۋ، دەڭگەيدى جوعارىلاتۋدى ٴتۇيىن ەتىپ، كوپ شارانى قاتار قولدانىپ، قايتا كەدەيلەسۋدەن ساقتانۋ كەرەك. قامال الۋدا شايقاستى اناعۇرلىم قاتاڭ قاداعالاۋ كەرەك. شىنداپ كىرىسىپ، ماشاقاتتى تۇيىندەردى شەشۋدى "قاداعالاۋعا" تاباندى بولىپ، شايقاستى قاداعالاۋ، كوتەرمەگە الىپ بايلانىس ورناتۋ، كومەكتەسۋ ـ سۇيەمەلدەۋ "ۇشەۋدىڭ ٴبىر تۇلعالانۋىن" ورىنداپ، قالعان كەدەي وتباسىلارىن جاپپاي قامتۋدى جۇزەگە اسىرىپ، ٴبىر قىستاققا ٴبىر جوبا، ٴبىر وتباسىنا ٴبىر شارا قولدانىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ مىندەتىنىڭ ورىندالۋىنا ورالعى بولىپ وتىرعان كورنەكتى ماسەلەلەردى دەر كەزىندە شەشۋ كەرەك. قامال الۋ شارالارى اناعۇرلىم ناقتى بولۋ كەرەك. "التى دالمە ـ ٴدال بولۋعا" تاباندى بولىپ، "7 ٴبىر تۇپتى"، "ۇشتە سەرپىندى ارتتىرۋدى" تىڭعىلىقتى ىلگەرىلەتىپ، نازاردى اۋىر كەدەي وڭىرلەر مەن ەرەكشە قيىنشىلىعى بار قاۋىمعا شوعىرلاندىرىپ، جەرگىلىكتى جاعدايعا قاراي ىستەپ، وتباسىنا، ادامعا دەيىن تياناقتاندىرىپ، نىساناني ٴدال كوزدەي وتىرىپ قامال الىپ، ماڭىزدى ٴتۇيىندى يگەرىپ، ولقىلىقتاردى تولىقتاپ، ٴالسىز بۋىندى كۇشەيتىپ، ەڭبەك قابىلەتىنە يە كەدەي حالىقتىڭ بارلىعىنىڭ جۇمىستانۋىنا، ٴار كۇنى تابىسى بولۋىنا، كەدەيلىكتەن ارىلۋىنىڭ قامتاماسىز ەتىلۋىنە شىنايى كەپىلدىك ەتىپ، كەدەيلىكتەن ارىلعان بۇقارانىڭ كىرىسىنىڭ ازايماۋىنا، قايتا كەدەيلەسپەۋىنە شىنايى كەپىلدىك ەتۋ كەرەك. قامال الۋ مەحانيزمىن اناعۇرلىم ورنىقتىرۋ كەرەك. قايتا كەدەيلەسۋدەن ساقتانۋدى باقىلاۋ ـ سارالاپتاۋ، الدىن الا سيگنال بەرۋ مەحانيزمىن اقاۋسىزداندىرىپ، كەمەلدەندىرىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋداعى حاۋىپ ـ قاتەر ساقتىق قورىنان ويداعىداي پايدالانىپ، ساياساتتىڭ تۇراقتىلىعىن، ۇلاسپالىلىعىن ساقتاپ، بۇكىل رايونداعى ادام كۇشىن، زات كۇشىن، قارجى كۇشىن شوعىرلاندىرىپ، بايلىقتاردى ٴبىر تۇتاس جوسپارلاپ، بىرىكتىرىپ، قولداۋدى، كومەكتەسۋ ـ سۇيەمەلدەۋدى كۇشەيتىپ، قىستاق بويىنشا، وتباسى بويىنشا ٴبىر ـ بىرلەپ ەسەپكە السىترىپ، تىزىمدەن ٴوشىرىپ، ەڭ سوڭعى "ماشاقاتتى ٴتۇيىندى" باتىل شەشۋ كەرەك. قامال الۋ جاۋاپكەرشىلىگىن اناعۇرلىم قاتايتۋ كەرەك. اۆتونوميالى رايون جالپى جاقتان جاۋاپتى بولۋعا، قالا ـ اۋدان تياناقتاندىرۋدى يگەرۋگە تاباندى بولىپ، 5 دارەجەلى شۋجيلەر بىرگە يگەرىپ، پارتيا، ۇكىمەت ورىندارىنىڭ ٴبىرىنشى باسشىلارىنىڭ جاۋاپكەرشىلىگىن نىعايتىپ، فورماشىلدىقتان، تورەشىلدىكتەن باتىل ساقتانىپ، قىزمەتتە بوساڭسۋدان، سالعىرتسۋدان، زەيىن ـ زەردەنى بىتىراتۋدان باتىل ساقتانىپ، شىندىققا جۇگىنىپ، ناقتى ٴىس ىستەپ، شىنايى يگەرىپ، ناقتى ىستەپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۋ جەتىستىكتەرىنىڭ تاريح پەن حالىقتىڭ سىنىنان وتۋىنە شىنايى كەپىلدىك ەتىپ، پارتيا مەن حالىققا تولىمدى جاۋاپ بەرۋ كەرەك.

(باسى 1 ـ بەتتە)

قارىز اقشا 80 مىڭ يۋانعا دەيىن، قارىز اقشا مەرزىمى 6 اي بولادى، بۇل ساياسات 2020 ـ جىلى 3 ـ ايدىڭ 11 ـ كۇنىنەن 2020 ـ جىلى 9 ـ ايدىڭ 11 ـ كۇنىنە دەيىن اتقارىلادى. ٴوسىمى سايكەس مەزگىلدەگى بانكە قارىز اقشانىڭ بازارداعى نارىقتىق ٴوسىم مولشەرى بويىنشا اتقارىلادى، ۇكىمەت قازىناسى ٴوسىمنىڭ 50%ىن كوتەرەدى.

«پىكىردە» مىنالار باسا دارىپتەلدى: قارىز اقشا جەكەشە ساۋدا ـ ونەركاسىپشىلەردىڭ جۇمىستى، ٴوندىرىستى قالپىنا كەلتىرۋىنە، وندىرىسكە، تيجاراتقا قاجەتتى شيكىزاتتار، جابدىقتار، تاۋارلار ساتىپ الۋعا، قىزمەتشىلەردىڭ ەڭبەكاقىسى، ٴوندىرىس، تيجارات ورىندارىنىڭ جالداۋ اقىلارى، سۋ، توك اقىلارى سياقتى وندىرىستىك شىعىستاردى تولەۋگە جۇمسالادى، ٴۇي ساتىپ الۋ، قازىنا باسقارۋ، وتباسىلىق بۇيىمدار ساتىپ الۋ سياقتى وندىرىستىك، تيجاراتتىق ەمەس شىعىستارعا جۇمساۋعا بولمايدى.

جەكەشە ساۋدا ـ ونەركاسىپشىلەردىڭ شاعىن سوماداعى امانات قارىز اقشاسىنا الەۋمەتتىك اۋماق، اۋدان (قالا، رايون) "2 دارەجە بىرلەسىپ قاراۋ" ٴتۇزىمى اتقارىلادى. اۋداندىق (قالا، رايون) حالىق ۇكىمەتى، الەۋمەتتىك اۋماق باستى جاۋاپتى جولداستاردان، ارنايى قىزمەتكەرلەردەن جانە قارىز اقشا بەرۋشى فينانس قۇرىلىمىنىڭ قىزمەتكەرلەرىنەن قۇرالعان جەكەشە ساۋدا ـ ونەركاسىپشىلەردىڭ شاعىن سوماداعى امانات قارىز اقشا قىزمەتى كەڭسەسىن جەكە ـ جەكە قۇرىپ، قاراستى اۋماقتاعى جەكەشە ساۋدا ـ ونەركاسىپشىلەردىڭ شاعىن سوماداعى امانات قارىز اقشا وتىنىشتەرىن قابىلداۋ، قاراۋ جانە قارىز اقشا بەرۋشى فينانس قۇرىلىمدارىنا تانىستىرۋ سياقتى قىزمەتتەرمەن ارنايى شۇعىلدانادى. شاعىن سوماداعى امانات قارىز اقشا الۋ سۇرانىسى بار جەكەشە ساۋدا ـ ونەركاسىپشىلەر ٴوندىرىس، تيجارات جۇرگىزەتىن جەردەگى الەۋمەتتىك اۋماق قىزمەت كەڭسەسىنە قارىز اقشا الۋعا ٴوتىنىش تاپسىرىپ، قارىز اقشانى ۋاعىندا قايتارۋعا ايقىن ۋادە بەرەدى.

جەكەشە ساۋدا ـ ونەركاسىپشىلەر ۇستىنە الاتىن 50%تىك قارىز اقشا ٴوسىمىن ماۋسىم بويىنشا قارىز اقشا بەرۋشى فينانس قۇرىلىمىنا تاپسىرىپ وتىرادى؛ ۇكىمەت قازىناسى ۇستىنە الاتىن 50% ٴوسىم قارجىسىن اۆتونوميالى رايوندىق قازىنا مەجە ەسەپتىك ورنالاستىرۋ ارقىلى ماۋسىم بويىنشا اۋداندىق (قالا، رايون) قازىنا تاراۋلارىنا بەرەدى، اۋداندىق (قالا، رايون) قازىنا تاراۋلارى ماۋسىم بويىنشا قارىز اقشا بەرۋشى فينانس قۇرىلىمىنا تاپسىرادى. قارىز اقشانىڭ ۋاقتى تولعان سوڭ، الەۋمەتتىك اۋماق قىزمەت كەڭسەسى قارىز اقشا بەرۋشى فينانس قۇرىلىمىمەن بىرلەسىپ قارىز اقشانى قايتارىپ الۋ قىزمەتىن ويداعىداي ىستەيدى. شىنىندا توتەپ بەرۋگە كەلمەيتىن سەبەپتەر جەكەشە ساۋدا ـ ونەركاسىپشىلەردىڭ شاعىن سوماداعى امانات قارىز اقشا زيانىن تۋدىرسا، اۋداندىق (قالا، رايون) حالىق ۇكىمەتى مەن قارىز اقشا بەرۋشى فينانس قۇرىلىمى اقىلداسىپ ٴبىر اۋىزدىلىققا كەلگەن سوڭ، اۋداندىق (قالا، رايون) حالىق ۇكىمەتى 80%تىك، قارىز اقشا بەرۋشى فينانس قۇرىلىمى 20%تىك سالىستىرما بويىنشا ٴبولىپ كوتەرەدى.

اۆتونوميالى رايوندىق جەرگىلىكتى فينانستى باقىلاۋ ـ باسقارۋ مەكەمەسىنىڭ ورىنباسار باستىعى تيان دي مىنالاردى ٴبىلدىردى: جەكەشە ساۋدا ـ ونەركاسىپشىلەر ـــ قوعامنىڭ ەڭ العاشقى ساقتايتىن "ۇساق قان تامىرلار"، وسى رەت جاريالانعان شاعىن سوماداعى امانات قارىز اقشا ساياساتى جەكەشە ساۋدا ـ ونەركاسىپشىلەر ٴۇشىن ارنايى بەلگىلەنىپ وتىر، ونىڭ ماقساتى جەكەشە ساۋدا ـ ونەركاسىپشىلەردىڭ جۇمىستى، ٴوندىرىستى جەدەل قالپىنا كەلتىرۋىنە قولداۋ كورسەتىپ، تۇتاس جىلداعى ەكونوميكالىق، قوعامدىق دامۋدىڭ نىسانالارىنىڭ، مىندەتتەرىنىڭ ورىندالۋىنا شىنايى كەپىلدىك ەتۋ.

(باسى 1 ـ بەتتە)

اقتاۋ اۋداندىق ساۋدا ىستەرى، عىلىم ـ تەحنيكا جانە ونەركاسىپ ـ ينفورماتسيالاندىرۋ مەكەمەسىنىڭ ورىنباسار باستىعى ساۋ يۇڭچي بىلاي دەپ تانىستىردى: "ەلەكتروندىق ساۋدانى اۋىل ـ قىستاققا ەنگىزۋ" بويىنشا كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ قىزمەتى ورىستەتىلگەننەن بەرى، بۇكىل اۋداندا 67 اۋىل ـ قىستاق ەلەكتروندىق ساۋدا بويىنشا قىزمەت وتەۋ پۋنكتى قۇرىلدى، مۇندا كەدەي قىستاقتا 53 قىزمەت وتەۋ پۋنكتى بار، كەدەي وتباسىلارى پۋنكت باستىعى بولعان قىزمەت وتەۋ پۋنكتىنەن 25ى بار، ەلەكتروندىق ساۋدامەن كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ اقتاۋ اۋدانىنىڭ كەدەيلەردى دالمە ـ ٴدال سۇيەمەلدەۋىنىڭ ماڭىزدى شاراسىنا اينالدى.

ۇعىسۋعا قاراعاندا، بىلتىر اۆتونوميالى رايوندىق ساۋدا ىستەرى مەڭگەرمەسى اۋىل (قالاشىق)، قىستاق دارەجەلى 362 ەلەكتروندىق ساۋدا قىزمەت وتەۋ پۋنكتىن قۇرىپ، وڭتۇستىك شينجياڭنىڭ 4 ايماق ـ وبلىسىنداعى 7 اۋىر كەدەي اۋداندى قامتىپ، ارحيۆ تۇرعىزىلىپ، كارتوچكالاندىرىلعان كەدەي حالىققا 97 مىڭ 400 ادام ـ رەت قىزمەت وتەپ، ارحيۆ تۇرعىزىلىپ، كارتوچكالاندىرىلعان وتباسىلاردىڭ 83 ميلليون 80 مىڭ يۋاندىق ٴونىمىن ساتۋىنا كومەكتەسىپ، كىرىسىن 17 ميلليون 230 مىڭ يۋان ارتتىرعان. سونىمەن قاتار، اۆتونوميالى رايوندىق ساۋدا ىستەرى مەڭگەرمەسى تاعى ٴوندىرۋ مەن ساتۋدى ۇشتاستىرۋدى كۇشەيتىپ، جۇڭگو (شينجياڭ) كەدەي وڭىرلەردىڭ ەرەكشە اۋىل شارۋاشىلىعى ونىمدەرىنىڭ ماركاسىن تانىستىرۋ جارمەڭكەسى جانە ەلەكتروندىق ساۋدامەن كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۋ تيانشان ساپارى قيمىلىن وتكىزىپ، بۇكىل ەلدە 300گە جۋىق ساتىپ الۋشى ساۋداگەردى رايونىمىزداعى اۋىل شارۋاشىلىق ونىمدەرىن ٴوندىرۋ، تيجارات ەتۋ تۇلعاسىمەن ۇشتاسۋعا ۇيىمداستىرىپ، 630 مىڭ تونناعا جۋىق ٴار ٴتۇرلى اۋىل شارۋاشىلىعى ونىمدەرىن ساۋدالاپ، كەدەي وڭىرلەردەگى شارۋالاردىڭ كىرىس ارتتىرۋىن پارمەندى تۇردە جەبەدى.